



SLOVENSKÁ REPUBLIKA

## UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 451/2024-29

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Libora Duľu (sudca spravodajca) a sudcov Ladislava Duditša a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľa [REDAKOVANÉ], zastúpeného URBAN & PARTNERS s.r.o., advokátska kancelária, Červeňova 15, Bratislava, proti postupu Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-390/NKA-PK-BA-2018, postupu Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 94/18/1000, postupu Špecializovaného trestného súdu v Pezinku v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2T/21/2019 a postupu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/1/2023 takto

### **r o z h o d o l :**

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

### **O d ô v o d n e n i e :**

#### **I.**

#### **Ústavná sťažnosť sťažovateľa, skutkový stav veci a argumentácia sťažovateľa**

1. Sťažovateľ sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 27. augusta 2024 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a čl. 38 ods. 2 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a podľa čl. 47 Charty základných práv Európskej únie (ďalej len „charta“) postupom Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru (ďalej aj „porušovateľ 1“) v konaní vedenom pod ČVS: PPZ-390/NKA-PK-BA-2018, postupom generálnej prokuratúry [do 20. marca 2024 Úradu špeciálnej prokuratúry (ďalej aj „porušovateľ 2“)] v konaní vedenom pod sp. zn. VII/2 Gv 94/18/1000, postupom špecializovaného trestného súdu (ďalej aj „porušovateľ 3“) v konaní vedenom pod sp. zn. PK-2T/21/2019 a postupom najvyššieho súdu (ďalej aj „porušovateľ 4“) v konaní vedenom pod sp. zn. 2To/1/2023.

2. Z ústavnej sťažnosti sťažovateľa vyplýva, že sťažovateľ je uznesením vyšetrovateľa Ministerstva vnútra Slovenskej republiky, Prezídia Policajného zboru ČVS: PPZ-390/NKA-PK-BA-2018 trestne stíhaný pre obzvlášť závažný zločin prijímania úplatku podľa § 329 ods. 3 Trestného zákona a iné. Prípravné konanie bolo ukončené podaním obžaloby prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry sp. zn. VII/2 Gv 94/18/1000 z 11. júla 2019 na sťažovateľa na špecializovanom trestnom súde, ktorý ju podľa § 244 ods. 1 písm. h) Trestného poriadku odmietol uznesením sp. zn. 2T/21/2019 z 27. novembra 2019, ktoré však najvyšší súd 15. decembra 2020 zrušil a vec vrátil späť špecializovanému trestnému súde na konanie. Špecializovaný trestný súd vo veci rozhodol rozsudkom sp. zn. 2T/21/2019 z 5. augusta 2022 tak, že sťažovateľa (a ďalších spoluobžalovaných) uznal za vinného z pokračovacieho zločinu prijímania úplatku podľa § 329 ods. 1 Trestného zákona spáchaného formou účasti podľa § 21 ods. 1 písm. d) Trestného zákona a iné, za čo mu uložil trest odňatia slobody vo výmere 12 rokov so zaradením do ústavu s minimálnym stupňom strázenia a trest prepadnutia majetku. V čase podania ústavnej sťažnosti sa trestná vec sťažovateľa nachádzala na najvyššom súde (od 19. januára 2023), ktorý koná aj o sťažovateľom podanom odvolaní, pričom z argumentácie samotného sťažovateľa vyplynulo, že 27. augusta 2024 bolo jeho obhajcovi doručené predvolanie na verejné zasadnutie senátu najvyššieho súdu, ktoré sa má/malo konať 17. septembra 2024 a na ktorom má byť rozhodnuté o sťažovateľom podanom odvolaní.

3. Zo zistení ústavného súdu vyplýva, že predsedníčka senátu najvyššieho súdu nariadila termín verejného zasadnutia senátu na prejednanie sťažovateľom podaného odvolania proti rozsudku špecializovaného trestného súdu sp. zn. 2T/21/2019, a to 5. augusta 2022 na 17. september 2024. Obhajca sťažovateľa podaním doručeným najvyššiemu súdu 5. septembra 2024 požiadal o odročenie termínu verejného zasadnutia určeného na 17. september 2024 z dôvodu kolízie nariadeného termínu verejného zasadnutia s iným termínom verejného zasadnutia a tejto žiadosti predsedníčka senátu najvyššieho súdu nevyhovela z dôvodu nepotvrdenia obhajcom sťažovateľa namietanej kolízie (verejné zasadnutie sa malo konať v inú hodinu). Následne 16. septembra 2024 požiadal o odročenie nariadeného termínu verejného zasadnutia samotný sťažovateľ, ktorý doručil najvyššiemu súdu aj doplnenie dôvodov podaného odvolania, návrh na prekvalifikovanie skutkov a svoje vyjadrenie k nezákonným benefitom. Na podklade uvedenej procesnej aktivity predsedníčka senátu najvyššieho súdu skonštatovala nesplnenie podmienok konania verejného zasadnutia a nariadila nový termín verejného zasadnutia na 1. október 2024.

4. Sťažovateľ považuje dĺžku trestného konania vedenú proti svojej osobe v trvaní 6 rokov a 20 dní za ústavne nonkonformnú, pričom sám konkretizoval zodpovednosť jednotlivých porušovateľov na podľa jeho názoru vzniknutých priet'ahoch tak, že porušovateľ 1 zodpovedá za priet'ahy v konaní v dĺžke 1 roka a 5 dní od vydania uznesenia o vznesení obvinenia (7. augusta 2018) za trvania výkonu väzby (od 7. augusta 2018 do 12. augusta 2019) do podania obžaloby (11. júla 2019), porušovateľ 2 zodpovedá za priet'ahy v konaní v dĺžke 1 roka a 5 dní od vznesenia obvinenia (7. augusta 2018) za trvania výkonu väzby (od 7. augusta 2018 do 12. augusta 2019) do podania obžaloby (11. júla 2019), porušovateľ 3 zodpovedá za priet'ahy v konaní v dĺžke 3 rokov a 1 mesiaca (bez 3 dní) od podania obžaloby prokurátora (11. júla 2019), keď porušovateľ 3 odmietol prijať obžalobu, ktorú mu najvyšší súd ako porušovateľ 4 vrátil späť, čo predstavuje neefektívnu a nesústredenú činnosť porušovateľa 3 za stáleho trvania výkonu väzby (od 7. augusta 2018 do 12. augusta 2019) až po vydanie rozhodnutia súdu prvého stupňa v merite veci (5. augusta 2022), a porušovateľ 4 zodpovedá za priet'ahy v konaní v dĺžke 1 roka, 7 mesiacov a 1 týždňa

od prijatia odvolania proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa spolu so spisovým materiálom (19. januára 2023).

5. V podanej ústavnej sťažnosti sťažovateľ podrobne rozpracoval zodpovednosť všetkých porušovateľov za vzniknuté prietahy v jednotlivých časových obdobiach, na podklade čoho sa v petite podanej ústavnej sťažnosti domáhal vyslovenia porušenia ním označených základných práv, požiadal o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia 2 500 eur od porušovateľov 1 a 2, v sume 18 500 eur od porušovateľa 3 a 3 500 eur od porušovateľa 4 a náhradu trov konania pomerne od všetkých porušovateľov.

## II.

### Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

6. Ústavný súd v súlade s § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť, pričom posudzoval, či jej prijatiu na ďalšie konanie nebránia dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietahov a v jeho prítomnosti a aby sa mohol vyjadriť k všetkým vykonávaným dôkazom.

8. Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (rovnako tak aj podľa čl. 47 charty) každý má právo, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o oprávnenosti akéhokoľvek trestného obvinenia proti nemu.

9. Z doterajšej judikatúry ústavného súdu vyplýva, že medzi obsahom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a obsahom práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 251/2021). Z tohto vyplýva, že právne východiská, na základe ktorých ústavný súd preskúmava, či došlo k ich porušeniu, sú vo vzťahu k označeným právam v zásade identické.

10. Podľa konštantnej judikatúry ústavného súdu je účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy v jeho všeobecnom poňatí odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia príslušného štátneho orgánu (II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 10/98, I. ÚS 34/99, III. ÚS 20/00, II. ÚS 12/01, I. ÚS 89/02, I. ÚS 47/03, IV. ÚS 59/03, IV. ÚS 205/03, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Samotným prerokovaním veci na štátnom orgáne sa právna neistota osoby neodstráni. Ústavné právo na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov (a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote) sa splní až právoplatným rozhodnutím štátneho orgánu, na ktorom sa osoba domáha odstránenia právnej neistoty týkajúcej sa svojich práv (pozri napr. II. ÚS 26/95, I. ÚS 47/96, II. ÚS 22/96, II. ÚS 48/96, I. ÚS 55/97, I. ÚS 57/97, I. ÚS 92/97, I. ÚS 10/98, IV. ÚS 535/2013, I. ÚS 582/2015, I. ÚS 54/2016, I. ÚS 760/2016, I. ÚS 611/2017, IV. ÚS 21/2018, IV. ÚS 64/2020). Ústavný súd v tejto súvislosti opakovane zdôraznil, že čl. 48 ods. 2 ústavy

v relevantnej časti ustanovuje imperatív, ktorý platí pre všetky súdne konania a ktorý vyjadruje predovšetkým záujem, aby sa čo najskôr odstránil stav právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu, pretože jeho predlžovanie sa môže v konečnom dôsledku prejavovať ako odmietnutie výkonu spravodlivosti (PL. ÚS 25/01). V trestných veciach k nastoleniu stavu právnej istoty dochádza zásadne až právoplatným rozhodnutím súdu o vine, resp. nevine obžalovaného a na tento výrok nadväzujúcimi ďalšími výrokmi nastoľujúcimi práva a povinnosti (IV. ÚS 536/2021, IV. ÚS 358/2022, IV. ÚS 103/2023).

11. Súčasťou rozhodovacej činnosti ústavného súdu súvisiacej s namietaným porušením základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je taktiež aj právny názor, podľa ktorého nie každý zistený priesťah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 46/01, II. ÚS 57/01, I. ÚS 27/02, I. ÚS 66/02, III. ÚS 199/02, I. ÚS 61/03, I. ÚS 92/03, I. ÚS 154/03, I. ÚS 197/03, I. ÚS 35/04, I. ÚS 38/04, IV. ÚS 147/04, IV. ÚS 221/05, III. ÚS 372/09, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Ojedinelá nečinnosť súdu, hoci aj v trvaní niekoľkých mesiacov, sama osebe ešte nemusí zakladať porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (I. ÚS 35/01, I. ÚS 42/01, III. ÚS 91/04, III. ÚS 59/05, III. ÚS 103/05, IV. ÚS 34/2020, IV. ÚS 77/2020, IV. ÚS 576/2020, IV. ÚS 610/2020). Na kratšie obdobia nečinnosti ústavný súd spravidla prihliada vtedy, keď sa vyskytli opakovane a zároveň významným spôsobom ovplyvnili dĺžku súdneho konania (I. ÚS 19/00, I. ÚS 39/00, I. ÚS 57/01).

12. V prvom rade ústavný súd sťažovateľovi vo všeobecnosti pripomína, že otázku posudzovania dĺžky konania a jej primeranosti (resp. neprimeranosti) nemožno vnímať, resp. vyjadriť čisto len numericky, lebo je podmienená objektívne charakterom prejednávanej veci a musí byť skúmaná s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu, zložitost' veci, požiadavky na vykonávanie dokazovania v priebehu konania, ako i správanie účastníkov a samotného súdu; do úvahy je pritom nutné vziať i to, čo je pre sťažovateľa v konaní predmetom sporu, resp. jeho význam pre účastníkov konania.

13. Záver o tom, či dĺžka konania je ešte primeraná a či už nie je, možno teda formulovať vždy s ohľadom na uvedené faktory, ktorými bolo konanie bezprostredne ovplyvnené, pričom pri posudzovaní dôvodnosti tvrdenia o porušení základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priesťahov, resp. práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote je nutné ku každej veci pristupovať individuálne a zvažovať, či s ohľadom na okolnosti prípadu ide o priesťahy neodôvodnené, t. j. či sú pričítateľné súdu, a teda zakladajúce porušenie práva na prejednanie veci bez zbytočných priesťahov. Toto právo totiž nie je dotknuté, ak sú priesťahy spôsobené výlučne konaním účastníka, prípadne ak ide o vec, keď dĺžka konania zodpovedá jej zložitosti. V takých prípadoch trvanie konania istú dobu spravidla nie je nedôvodné a potreba zásahu ústavného súdu nie je daná.

14. Osobitne v trestných veciach, pokiaľ ide o správanie sťažovateľa, čl. 6 dohovoru nevyžaduje, aby tento aktívne spolupracoval so súdnymi orgánmi. Taktiež sťažovateľovi nemožno vyčítať skutočnosť, že využíva jemu dostupné opravné prostriedky podľa vnútroštátneho práva. Správanie sťažovateľa však predstavuje objektívnu skutočnosť, ktorá nemôže byť pripisovaná na ťarchu štátu a ktorá sa musí zohľadniť pri posudzovaní, či dĺžka konania je primeraná (Eckle proti Nemecku

z 15. 7. 1982, sťažnosť č. 8130/78, bod 82). Európsky súd pre ľudské práva taktiež zohľadňuje úmysel sťažovateľa predĺžovať konanie, keď táto skutočnosť jasne vyplýva zo súdneho spisu (I. A. proti Francúzsku z 23. 9. 1998, sťažnosť č. 28213/95, bod 121).

15. V predmetnej právnej veci je východiskovou skutočnosťou, že sťažovateľ podal ústavnú sťažnosť na ústavnom súde, namietajúc porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, práve v čase, keď sa dozvedel o termíne verejného zasadnutia najvyššieho súdu, teda o úkone, ktorý v procesnom mechanizme odvolacieho konania smeruje k právoplatnému ukončeniu trestnej veci (alternatívne môže viesť k úspechu sťažovateľa v konaní), v dôsledku čoho tak mohol predpokladať konkrétny termín ukončenia stavu právnej neistoty, pre ktorý sa vyslovenia porušenia označených práv domáha. Ústavný súd musí konštatovať, že to nesvedčí o konaní sťažovateľa v záujme efektívnej ochrany jeho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a podľa čl. 38 ods. 2 listiny a rovnako tak práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru (prípadne aj podľa čl. 47 charty), ktorého obsahom primárne a materiálne je, ako už bolo uvedené, odstránenie stavu právnej neistoty (obdobne tak aj IV. ÚS 419/2020, IV. ÚS 248/2021). Materiálna kompenzácia porušeného základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (rovnako tak aj podľa čl. 38 ods. 2 listiny) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je len sekundárnym dôsledkom, nie primárnym účelom vyslovenia jeho porušenia za súčasného skutkového zistenia o pretrvávajúcom stave právnej neistoty v dôsledku neskončeného právneho sporu, resp. súdneho konania. Právny názor sťažovateľa o tom, že stav právnej neistoty pretrváva, keďže porušovateľ 4 (najvyšší súd) bude musieť „vyhlásiť súdne rozhodnutie a súčasne písomne vyhotoviť súdne rozhodnutie a to doručiť... stranám trestného konania“, v dôsledku čoho tak „stav právnej neistoty sťažovateľa voči porušovateľovi 4 stále trvá a existuje a je daný“, nie je v predmetnej veci aplikovateľný z už uvedených dôvodov. Ústavný súd nemôže sťažovateľovi vyčítať jeho návrhovú procesnú aktivitu v odvolacom konaní z hľadiska uplatnenia obhajobných práv a jej možný vplyv na meritórne rozhodnutie vyhodnotí najvyšší súd, avšak z hľadiska posudzovania ústavnej sťažnosti zameranej na prietahy v konaní v jeho danom štádiu nemožno opomenúť okolnosti uvedené v závere bodu 2 a v bode 3 tohto odôvodnenia, keď práve určenie termínu verejného zasadnutia o odvolaní s relevantným upovedomením o tejto okolnosti sťažovateľa je sprevádzané podaním ústavnej sťažnosti a s krátkym časovým odstupom návrhom na odročenie termínu dotknutého úkonu trestného konania, ako aj po nevyhovení podanému návrhu rozsiahlou dodatkovou odvolacou aktivitou tesne pred určeným termínom, ktorá, aj keď vecne zmysluplne, konanie nevyhnutne predĺži, a to práve v záujme preverenia sťažovateľovej obhajoby.

16. V dôsledku uvedených skutočností ústavný súd odmieta sťažovateľom podanú ústavnú sťažnosť ako zjavne neopodstatnenú podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde. Tento záver však neznamená, že v ďalšom priebehu konania už k jeho prietahom nemôže dôjsť (s relevanciou celej dĺžky dosiaľ právoplatne neskončeného trestného konania vedeného proti sťažovateľovi v kontexte ďalšieho predĺžovania konania), k čomu by však nemalo dôjsť vzhľadom na novourčený termín verejného zasadnutia (aj v závislosti od výsledku rozhodovania najvyššieho súdu).

17. Vzhľadom na odmietnutie ústavnej sťažnosti bolo bez právneho významu, aby ústavný súd rozhodoval o ďalších návrhoch sťažovateľa.

**P o u č e n i e :** Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

**V Košiciach 24. septembra 2024**

**Libor Duľa**  
**predseda senátu**